

Ni Elder L. Tom Perry

Sa Korum sa Napulog Duha ka Apostoles

Mga Inahan Nagtudlo sa mga Anak diha sa Panimalay

Nagtuo ako nga pinaagi sa balaan nga plano nga ang papel [role] sa pagkainahan nagbatag og gibug-aton sa pag-amuma ug pagtudlo sa mosunod nga henerasyon.

Bag-ohay pa lang ako may kahigayunan sa pagbiyahe kauban ni Elder Donald L. Hallstrom sa pagbisita sa lima ka mga siyudad sa dakong tunga-tungang dapit sa Estados Unidos. Sa matag siyudad nga among gibisita, kami maghimo og miting kauban sa *full-time* nga mga misyonaryo, gisundan sa usa ka miting sa mga lider sa stake ug ward mahitungod sa misyonaryo nga buhat. Sa tunga-tunga sa matag duha ka miting, ang Relief Society sa stake mag-andam alang kanamo og gamay nga panihapon aron makahigayon kami sa pagpakighinabi sa mga presidente sa stake. Pag-abut namo sa Milwaukee, Wisconsin, duha ka batan-ong pamilya mihangyo sa Relief Society nga tugutan sila nga maoy moandam ug mosilbi sa panihapon. Ang duha ka bana ang mitrabaho sa kusina. Ang duha ka inahan ang midumala sa pagpahimutang sa lamesa ug sa pagsilbi sa pagkaon. Tulo ka gagmayng mga bata ang mipahigayon sa paghimutang ug sa pagsilbi sa pagkaon ubos sa pagdumala sa ilang mga inahan. Kini usa ka kahigayunan sa mga inahan nga makatudlo sa ilang mga

anak. Talagsaon kaayo nga sud-ungon ang mga anak nga mituman sa matag detalye samtang sila gitudloan sa ilang mga inahan. Sila hingpit ug kompletong mihimo sa ilang mga buluhaton.

Ang kasinatian nakapahinuktok kanako mahitungod sa *training* nga akong nadawat gikan sa akong inahan. Sama kang propeta Nephi, ug sama

São Paulo, Brazil

usab sa daghan kaninyo, ako natawo sa maayo nga mga ginikanan (tan-awa sa 1 Nephi 1:1).

Usa sa akong mga pag-umangkon nga babaye bag-ohay lang mipaambit kanako sa upat ka notebook nga napuno sa mga sinulat sa akong inahan samtang siya nag-andam pagtudlo sa iyang klase sa Relief Society. Akong nahunahuna nga kining mga notebook—ug aduna pay uban nga wala pa nako matan-aw—nagpaila sa gatusan ka oras sa pagpangandam sa akong inahan.

Si mama usa ka maayo nga magtutudlo nga kugihan ug kompleto sa iyang pagpangandam. Aduna koy tataw nga mga handumanan sa mga adlaw nga wala pa ang iyang mga leksyon. Ang lamesa sa lawak kan-anan mapuno sa pang-*reference* nga mga materyal ug sa mga sinulat nga iyang giandam alang sa iyang leksyon. Daghan kaayo ang mga materyal nga giandam nga ako sigurado nga gamay lamang kaayo nga bahin niini ang magamit atol sa klase, apan ako ingon niana usab ka sigurado nga walay mausik sa iyang pagpangandam. Giunsa nako sa pagkasiguro niini? Sa akong pagpakli sa mga pahina sa iyang mga notebook, kini susama ra nga ako nakadungog sa akong inahan nga nagtudlo kanako pag-usab. Usab, adunay daghan kaayong sulod sa iyang mga notebook sa usa ka hilisgutan nga mahimong ikapaambit sa usa ka sesyon sa klase, apan ang wala niya magamit sa iyang klase gigamit niya sa pagtudlo sa iyang mga anak.

Nagtuo ako nga may kasiguroan sa pag-ingon nga samtang ang akong inahan usa ka hilabihan ka epektibo nga magtutudlo tali sa mga sister sa Relief Society, ang iyang labing maayong pagtudlo nahitabo kauban sa iyang mga anak diha sa panimalay. Dayag lang, nga ang dakong hinungdan niini gumikan kay mas daghan siya og gigahin nga oras sa pagtudlo sa iyang mga anak kompara sa pagtudlo sa mga sister sa Relief Society, apan ako ganahan sab nga mohunahuna nga siya nag-andam gayud pag-ayo, una, aron mahimong ehemplo sa iyang mga anak sa makugihon nga pag-alagad sa Simbahan ug ikaduha, tungod kay siya nakasabut nga unsay iyang nakat-unan gikan sa pagpangandam sa iyang mga leksyon mahimo ra nga balik-balikon

sa paggamit alang sa mas labaw nga katuyoan—sa pagtudlo sa iyang anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye.

Palihug tuguti ako sa paghanduraw sa makadiyot ug sa pagpaambit sa pipila sa mga leksyon nga akong nakatunan gikan sa akong inahan mahitungod sa pagtudlo sa ebanghelyo diha sa panimalay. Ang akong inahan nakasabut sa bili sa pagtudlo sa mga anak kabahin sa mga sumbanan, mga mithi, ug doktrina samtang sila gagmay pa. Bisan tuod og siya mapasalamaton sa uban kinsa mitudlo sa iyang mga anak sa gawas sa panimalay diha sa eskwelahan o sa simbahan, siya miila nga ang mga ginikanan gitahasan sa edukasyon sa ilang mga anak ug, sa kaulahian, ang mga ginikanan kinahanglan gayud nga mosiguro nga ang ilang mga anak natudloan unsay gusto sa ilang Langitnong Amahan nga ilang makatunan. Ang akong mga igsoon ug ako gieksamin pag-ayo sa among inahan human nga kami natudloan layo sa panimalay aron sa pagsigurado nga ang husto nga mga leksyon nakaabut sa among mga dunggan ug nakahulma sa among mga hunahuna.

Sagad maghunahuna ko sa pipila ka mga adlaw samtang nagdagan ako pauli gikan sa eskwelahan nga ako nahuman na pagkat-on anang adlaw, apan kini nga ilusyon kalit lang nawala sa pagkakita nako sa akong inahan nga nagbarug dapit sa pultahan nagpaabut kanako. Sa batan-on pa kami, ang matag usa kanamo adunay gamayng lamesa sa kusina diin kami padayon niyang tudloan samtang nagbuhat siya sa buluhaton sa panimalay ug nag-andam sa panihapon. Siya ordinaryo lang nga magtutudlo ug labaw kaayo ka mapugsanon kanamo kay sa among mga magtutudlo sa eskwelahan ug sa simbahan.

Ang gilapdon sa pagtudlo sa akong Inahan naglakip sa kalibutanon ug espirituhanon nga mga leksyon. Siya nagsiguro nga walay usa kanamo nga maulahi sa among buluhaton sa eskwelahan, nga kanunay niyang pun-an og lain pang buluhaton. Siya usab nagbansay sa iyang mga leksyon sa Relief Society uban kanamo. Kami, dayag lang, nakadawat sa wala pa mapamubo nga mga bersyon nga makita sa iyang mga notebook, dili ang minubo nga

mga bersyon nga kinahanglang mapai-gos sa usa ka klasehan.

Kabahin sa among pagkat-on diha sa panimalay naglakip usab sa pagsagulo sa mga kasulatan, lakip ang Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo, ug sa mga pulong sa mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag. Ang akong inahan usa ka tawo kinsa mituo nga ang hunahuna magluya kon kini dili kanunay nga gamiton. Siya nagtudlo kanamo samtang nanghugas sa mga plato, nagbatil sa mantekilya, ug nagtabang sa daghang mga butang. Siya dili motugot nga ang tinapulan nga panghunahuna mosulod sa mga hunahuna sa iyang mga anak, bisan kon sila piskal nga nagtrabaho.

Wala ako mogamit sa akong inahan isip modelo alang sa mga ginikanan sa karon nga panahon. Ang mga panahon lahi kaayo karon, apan samtang ang mga panahon mausab, ang pagtudlo sa ginikanan kinahanglan gayud nga dili ipakawalay bili. Daghang mga kalihokan nagsumpay sa mga bili sa usa ka henerasyon ngadto sa sunod, apan tingali ang pinakasentro niini nga mga kalihokan mao ang mga ginikanan nagtudlo sa mga anak diha sa panimalay. Kini tinuod gayud ilabi na kon atong hunahunaon ang pagtudlo sa mga hiyas, mga sumbanan sa moralidad ug pamatasan, ug hugot nga pagtuo.

Nagtubo ang kamahinungdanon sa pagtudlo diha sa panimalay sa kalibutan karon, diin ang impluwensya sa kaaway labihan ang pagkuyanap ug siya miatake, misulay sa pagbungkag sa pinakapundasyon sa atong katilingban, gani ang pamilya. Ang mga ginikanan

kinahanglan nga hugot sa paghukom nga ang pagtudlo diha sa panimalay usa ka labing sagrado ug importante nga responsibilidad. Samtang ang ubang institusyon, sama sa simbahan ug eskwelahan, makatabang sa mga ginikanan sa “pagbansay sa bata diha sa dalan nga iyang pagalaktan” (Mga Proverbio 22:6), sa katapusan kini nga responsibilidad anaa sa mga ginikanan. Sumala sa mahinungdanon nga plano sa kalipay, ang mga ginikanan maoy gisaligan sa pag-amuma ug pagpadako sa mga anak sa atong Langitnong Amahan. Ang atong mga pamilya usa ka kinahanglanon nga bahin sa Iyang buhat ug himaya—“ang pagpahinabo sa pagka-imalay ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo” (Moises 1:39). Diha sa walay katapusang entablado sa Dios, sa kasagaran gituyo nga ang mga ginikanan mao ang mahinungdanong mga magdudula sa mga kinabuhi sa ilang mga anak. Maayo na lang, kay adunay ubang mga tawo nga nalabut sa ilang kinabuhi kinsa tingali moapil sa panahon nga ang mga ginikanan dili makahimo. Hinoon, ang mga ginikanan maoy gimanduan sa Ginoo sa pag-amuma sa ilang mga anak diha sa kahayag ug kamatuoran (tan-awa sa D&P 93:40).

Ang mga ginikanan kinahanglan gayud nga magdala sa kahayag ug kamatuoran ngadto sa ilang mga panimalay pinaagi sa usa ka pag-ampo sa pamilya, usa ka sesyon sa pagtuon sa kasulatan, usa ka family home evening, usa ka bahon nga gibasa og kusog, usa ka awit, ug usa ka pagpangaon sa pamilya sa tagsa ka higayon. Nasayud sila nga ang impluwensya sa matarung, maku-gihon, makanunayon, inadlaw nga pagkaginikanan anaa kauban sa labing gamhanan ug makapalahutay nga mga kusog alang sa kaayohan sa kalibutan. Ang kahimsug sa bisan unsa nga katilingban, ang kalipay sa iyang mga katawhan, ilang kalampanan, ug ilang kalinaw kining tanan managsamang naggagikan sa pagtudlo sa mga anak diha sa panimalay.

Si Elder Joseph Fielding Smith mitudlo: “Katungdanon sa mga ginikanan ang pagtudlo sa ilang mga anak niining makaluwas nga mga baruganan sa ebanghelyo ni Jesukristo, aron sila masayud ngano nga sila kinahanglan nga

bunyagan ug nga sila unta makabaton og tinguha sa ilang mga kasingkasing nga magpadayon sa paghupot sa mga sugo sa Dios human sila mabunyagan, nga sila unta makabalik sa iyang atubangan. Kamo ba, buotan nakong mga kaigsoonan, buot nga ang inyong mga pamilya, inyong mga anak; kamo ba buot nga mabugkos ngadto sa inyong mga amahan ug sa inyong mga inahan sa inyong atubangan ... ? Kon mao, kamo dayon kinahanglan nga magsugod pinaagi sa pagtudlo tapad sa duyan. Kamo angay nga magtudlo pinaagi sa ehemplo maingon man sa lagda” (sa Conference Report, Okt. 1948, 153).

Ang ehemplo sa akong inahan isip usa ka magtudlo diha sa panimalay nagdapit og laing panghunahuna, labaw sa tanan mahitungod sa pagtudlo. Ang mga lider sa Simbahan naggahin og daghang oras sa paghunahuna og unsaon pagpausbaw sa pagtudlo diha sa Simbahan. Nganong mogahin man kita niini nga panahon ug paningkamot? Tungod kay kita nagtuo sa walay sukod nga gahum sa pagtudlo nga modugang sa hugot nga pagtuo sa mga indibidwal ug molig-on sa mga pamilya. Kini akong pagtuo nga ang usa sa labing epektibo nga butang nga atong mahimo aron pagpausbaw sa pagtudlo diha sa Simbahan mao ang pagpausbaw sa pagtudlo diha sa atong mga panimalay. Ang atong pagtudlo diha sa atong panimalay nag-andam kanato nga motudlo og labaw ka epektibo diha sa simbahan, ug ang atong pagtudlo sa simbahan makatabang kanato sa pagtudlo og labaw ka epektibo sa panimalay. Sa tibuk Simbahan adunay mga lamesa sa lawak kananan nga puno sa mga pangreference nga mga materyal ug mga notebook nga puno sa mga ideya alang sa mga leksyon nga itudlo. Walay gitawag nga sobra-nga-pagpangandam sa pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo, tungod kay ang mga pagtulunan sa ebanghelyo, gitudlo man o wala panahon sa klase, kanunay mahimong matudlo sa panimalay.

Ang dinasig nga dokumento “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan” nagkanayon:

“Ang bana ug asawa adunay ligdong nga kapangakohan sa paghigugma ug pag-amuma alang sa usag-usa ug alang

sa ilang mga anak. ‘Ang mga anak mao ang panulundon sa Ginoo’ (Salmo 127:3). Ang mga ginikanan adunay sagrado nga katungdanan sa pag-amuma sa ilang mga anak sa paghigugma ug pagkamatarung, sa pagsangkap alang sa ilang pisikal ug espirituhanon nga mga panginahanglan, ug sa pagtudlo kanila sa paghigugma ug pag-alagad sa usag-usa, pagsunod sa mga sugo sa Dios, ug kinsa mosunod sa mga balaod sa ilang nasud bisan asa sila magpuyo...

“... Pinaagi sa balaan nga plano, ang mga amahan mangulo sa ilang mga pamilya diha sa gugma ug sa pagkamatarung ug may kapangakohan sa pagsangkap sa mga kinahanglanon sa kinabuhi ug sa pagpanalipod alang sa ilang mga pamilya. Ang unang kapangakohan sa mga inahan mao ang pagatiman sa ilang mga anak. Niining sagrado nga mga kapangakohan, ang mga amahan ug mga inahan adunay katungdanan sa pagtabang sa usag usa ingon nga magkauban” (*Liabona*, Okt. 2004, 49).

Sumala sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” ang baruganan nga akong gitudlo mahitungod sa pagtudlo diha sa panimalay magamit alang sa mga ginikanan, apan labaw kini ka lisud sa tulumanon sa usa ka inahan. Ang mga amahan kasingkasing naggahin sa daghang nilang mga oras layo sa panimalay sa ilang pagpanarbaho. Mao kana ang usa sa daghang mga hinungdan nga ang mas daghang kapangakohan sa pagtudlo sa anak diha sa panimalay gihatag ngadto sa mga inahan. Samtang ang

mga kahimtang managlahi ug ang angay unta dili sagad nga mahimo, nagtuo ako nga pinaagi sa balaan nga plano nga ang papel [*role*] sa pagkainahan naghatag og gibug-aton sa pag-amuma ug pagtudlo sa mosunod nga henerasyon. Atong makita ang daghang kaayong mga pagsulay karon gikan sa makapalibug ug makadaut nga mga impluwensya nga gituyo aron pagpasa-laag sa mga anak sa Dios. Atong makita ang daghang kabatan-onan kinsa nakulangan sa lawom espirituhanon nga mga gamot nga gikinahanglan aron magpabilin nga lig-on diha sa hugot nga pagtuo samtang ang mga unos sa pagkawalay pagtuo ug kawala nay paglaum moliyok kanila. Daghang kaayo sa mga anak sa atong Amahan sa Langit ang nabuntog sa kalibutanong mga tinguha. Ang pagdasdas sa kadautan batok sa atong mga anak sa makausa pa labaw ka malinglahon ug walay pagpanuko kay sa kaniadto. Ang pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo diha sa panimalay nagdugang og lain nga sapaw sa panagang aron sa pagpanalipod sa atong mga anak gikan sa kalibutanon nga mga impluwensya.

Ang Dios manalangin kaninyo talagsaong mga inahan ug mga amahan sa Zion. Siya mitugyan diha sa inyong pag-amuma sa Iyang mga mahangturing mga anak. Isip mga ginikanan magkaparis kita, gani, nakig-uban sa Dios sa pagpahinabo sa Iyang buhat ug himaya tali sa Iyang mga anak. Ato kining sagrado nga katungdanan ang pagbuhat sa atong labing maayo. Niini ako nagpamatuod sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■